

La façana marítima del massís de Garraf en època medieval i moderna:

- **mapes, penya-segats, cales, camins, vianants, ramats, corsaris i bandolers.**

Magí Miret Mestre, arqueòleg

VIII Trobada d'Estudiosos del Garraf i d'Olèrdola
(Vilanova i la Geltrú , 19-20 de novembre de 2018)

- Durant segles l'orografia abrupte i els paratges deshabitats de les Costes de Garraf van suposar una dificultat per a la circulació de persones i ramats de bestiar.
- Les fonts documentals, cartogràfiques i arqueològiques ens apropen a com aquestes circumstàncies geogràfiques i històriques van afectar als habitants, viatgers i navegants de les Costes de Garraf.

- En els mapes de Catalunya dels segles XVII i XVIII només consten els topònims principals del litoral del Garraf:

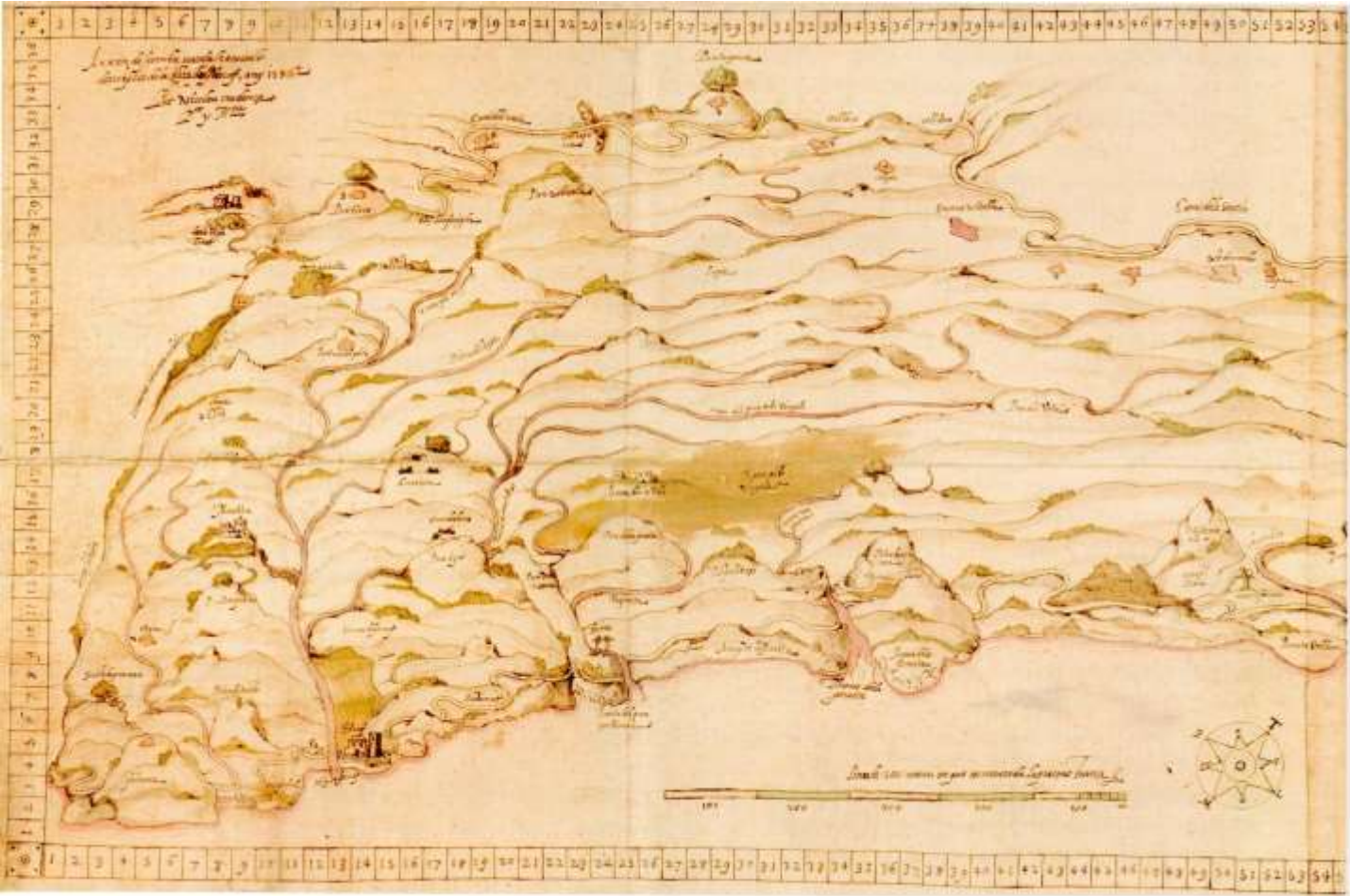
- Sitges*
- La Trinitat*
- Vallcarca*
- Punta Ferosa*
- Cala Morisca*
- Garraf*
- Punta i Cala Ginesta*
- Sant Salvador*
- Torrebarona*
- Castelldefels*

i uns pocs situats més a l'interior:

- Jafre
- Campdàsens.

- Cal esperar als dos mapes de 1560 i 1570 que va encarregar el monestir de Sant Vicenç de Garraf per delimitar de forma precisa els límits del seu territori per tenir representats nous topònims: la Falconera,

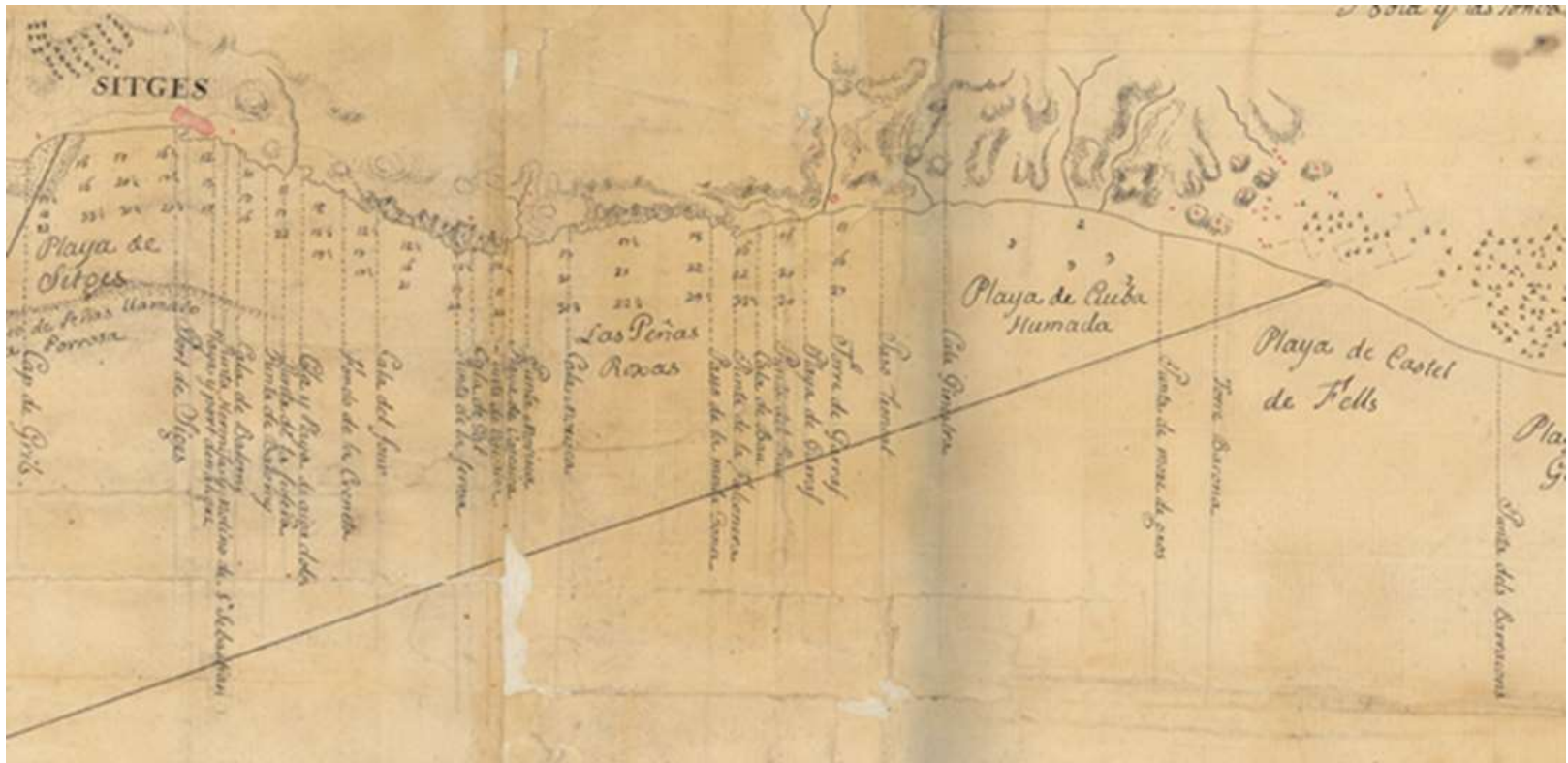

- L'únic mapa del segle XVIII del Principat de Catalunya amb abundància de topònims és el que va aixecar Francesc Xavier de Garma el 1764. A més dels topònims habituals en consten d'altres com els de *Punta de Margros*, *Pas Trencat* i *Pas dela Maladona*.

- A la «Segunda Parte del Mapa de las Costas del Principado de Cataluña a saber desde Torre den Barra hasta la montaña de Monjuí», del tercer quart del segle XVIII, a més dels topònims habituals n'apareixen d'altres com:

Punta de more de gros, Playa de Cueva humada, Paso Trencat, Punta del Bau, Cala de Bau, Punta de la Falconera, Passo de la mala Dona, Las Peñas Roxas, Cala de Gat, Cala del four, Fondo de la Creneta, Cala y Playa de aiga dols, Punta de la fufera, Punta de Balomy, Cala de Baldomy i Punta, Hermita y Molino de Sn Sebastian.

- En un plànol de 1797 per al projecte d'instal·lació d'una bateria de canons per millorar la protecció del front marítim de Sitges, a l'est i a tocar de la vila hi consten els topònims:

Punta de la Cova de Llop Marí

Punta de Mabres

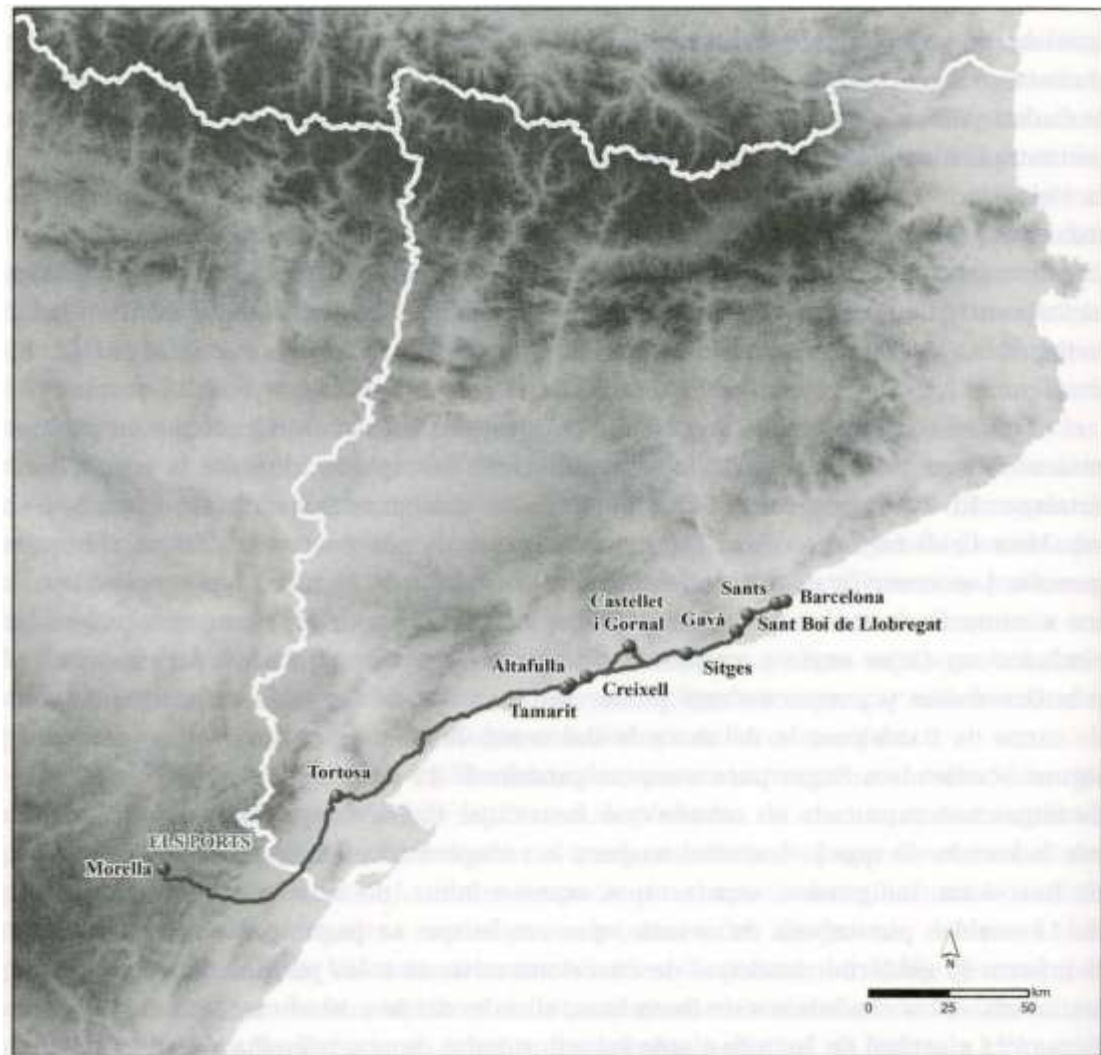
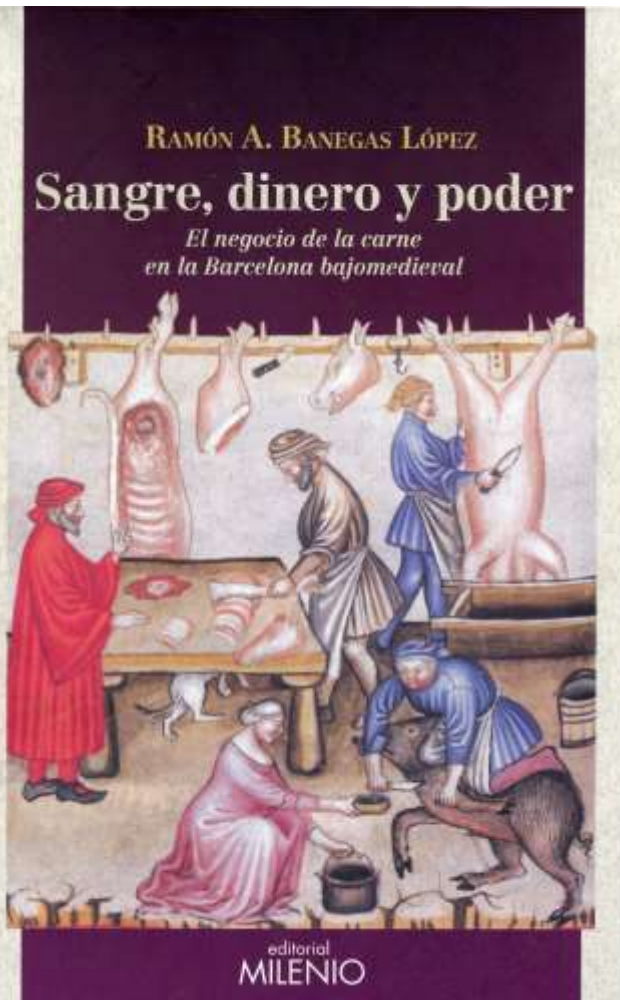
Punta de Badomí

A través de les referències documentals d'abusos patits en els segles XIV i XV per pastors i ramaders quan portaven bestiar a Barcelona es coneixen els llocs on es van produir els incidents:

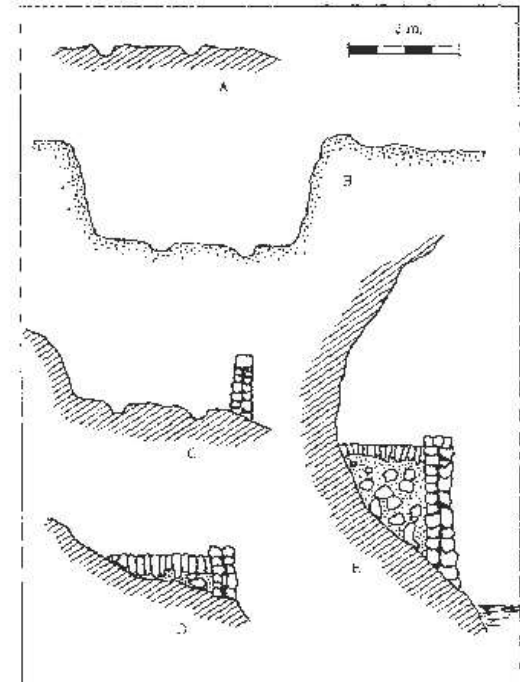
- Apropiació de bestiar a Jafre l'any 1370.
- Apropiació pel senyor d'Eramprunyà d'un moltó, toros, bous i vaques a final del s. XV.
- Presa per la senyora d'Eramprunyà d'un dels bous que un ramader barceloní portava a engreixar a Vilanova quan passava per Castelldefels a l'any 1498.

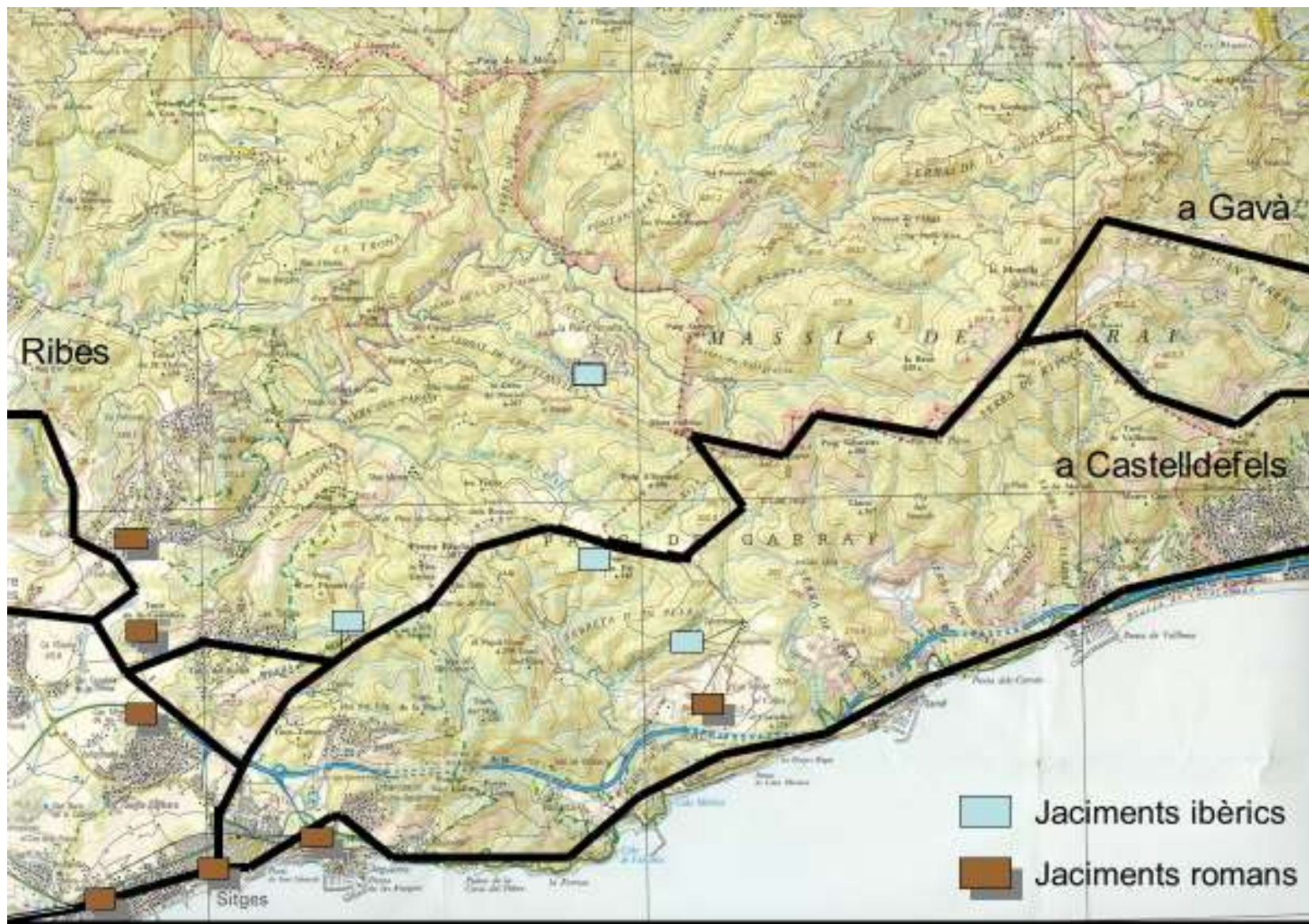
Els llocs on es van produir aquests incidents indiquen que aquest bestiar no anava pel Camí de les Costes, sinó per una ruta més interior, ample i no tant perillosa: pel camí de la Sentiu, el Coll Sustrell, Campgràs, Campdàsens, Jafre o Coll de la Fita i Sitges.

Nota: los puntos corresponden a lugares por los que se ha documentado el paso de ganado hacia Barcelona.

Ruta litoral de caps de bestiar cap a Barcelona.

Camí de les Costes de Garraí i variants paral·leles a la costa

- Les petites cales de Vallcarca, Cala Morisca, Garraf i Ginesta van servir de refugi als corsaris nordafricans, que capturaven a pescadors i navegants i se'ls emportaven captius fins que era pagat el seu rescat.

- Durant els segles XVI i XVII al Camí de les Costes es produïren nombrosos assalts de bandolers, que a vegades ocasionaren la mort de les seves víctimes.

